

ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับระบบสุขภาพชุมชน

คำขวัญของตำบลสะอาด

วัฒนธรรมงามวิไล

สะอาดล้ำประเพณี

อุดมดีแก่งเลื่อเด่น

เน้นการทำอาชีพเสริม

ริเริ่มพัฒนาผู้สูงวัย

สร้างวินัยความพอเพียง

วิสัยทัศน์

- มุ่งมั่นสามัคคี
- สร้างภาคีการมีส่วนร่วม
- รวบรวมแนวคิด
- พิชิตปัญหา
- เสริมคุณค่าภูมิปัญญา
- นำพาสวัสดิการและหลักประกันสุขภาพชุมชน

หลักการงานของเรา

- ให้ความสำคัญกับวิถีชุมชน มองเห็นทุนในชุมชน
- คุณภาพพร้อมของชุมชน
- นโยบาย และการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายต่างๆ

กลไกสำคัญสู่ความสำเร็จ

- การค้นหาและให้ความสำคัญทุนทางสังคม
- การพัฒนาทุนทางสังคม โดยการพูดคุย อบรม ศึกษาดูงาน
- จัดทำแผน ดำเนินกิจกรรมตามข้อตกลง
- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาต่อเนื่อง
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- ถ่ายทอดสานต่อ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ

- **อาหารเพื่อสุขภาพ**

- สมุนไพร-ผักสมุนไพร ปลอดภัย
- น้ำย่านาง / เมียงข่า
- ข้าวซ้อมมือ

- **ศาสนากับการดูแลสุขภาพคนในชุมชน**

- ฝึกหายใจใช้บทสวดพุทธคุณ หรือ นโม 3 จบ
- คนในชุมชนเจ็บป่วย/เสียชีวิต ผูกแขน สวดมนต์แผ่เมตตา

- **ร่ำวงพื้นบ้านยึดเหนี่ยวกลมเกลียว**

อาหารเพื่อสุขภาพดี

ศาลาว่าการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน

รางวัลบ้านสร้างเสริมสุขภาพกาย-จิต

ระบบการทำงานภูมิปัญญาท้องถิ่น กับระบบสุขภาพชุมชน

1) การดูแลรักษาและส่งเสริมสุขภาพการแพทย์แผนไทยการแพทย์
ทางเลือกในสถานี่อนามัย

การจัดบริการในคลินิกแพทย์แผนไทย

- การจัดบริการนวดแผนไทยในการบำบัดรักษาโรค
- การประคบสมุนไพร
- การอบสมุนไพร

การผสมผสานการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกใน งานบริการของสถานีนอนามัย

- จัดบริการผู้มารับบริการทั่วไป ขณะรอรับบริการ นวดผ่อนคลาย
สาธิตฝึกการจัดสมดุร่างกาย การบริหารกาย การฝึกหายใจ บริการ
น้ำดื่มสมุนไพร เผยแพร่พันธุ์สมุนไพร
- กลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลสุขภาพ บริการอาหาร
เพื่อสุขภาพ น้ำดื่มสมุนไพร แลกเปลี่ยนข่าวซ้อมมือ บริหารกายฤๅษี
คัดต๑น ยืดเหยียดกล้ามเนื้อ จัดสมดุร่างกาย ฯลฯ
- สวนสมุนไพร ผักปลอดสารเคมี
- เผยแพร่พันธุ์สมุนไพร อาทิ รางจืด พล๑คา๑ว หญ้าปักกิ่ง ฯลฯ

แลกเปลี่ยนการ
ดูแลสุขภาพ

ยืด-เหยียด
กล้ามเนื้อ

ผักปลอด
สารเคมี

นวดผ่อนคลาย
คลาย

2) การส่งเสริมสุขภาพด้วยหลักการแพทย์แผนไทยในชุมชน

- ส่งเสริมสุขภาพโดยการจัดสมดุร่างกาย การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ การฝึกหายใจ การปลูกผักสวนครัว สมุนไพรธรรมชาติ

เยี่ยมผู้ป่วยเรื้อรังในครอบครัว

การค้ำน้ำยานาง สมุนไพรมหัศจรรย์

กรณีการนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพ

- ผู้ป่วยเตรียมตัวระยะสุดท้าย
- ผู้ป่วยโรคไตวาย เบาหวาน ความดันโลหิตสูง
- ผู้ป่วยปวดขา
- ผู้ติดเชื้อ
- ประชาชนทั่วไป

3) การเสริมพลังเครือข่ายในชุมชน ในการใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ

- กลุ่มรักษาสุขภาพ ปลุกสมุนไพรและแปรรูปสมุนไพรลูกประคบ

กลุ่มข้าวซ้อมมือ

ส่งเสริมการปลูกข้าวปลอดสารเคมี แปรรูปข้าวซ้อมมือ ข้าวแตน

กลุ่มอยู่ดีมีสุขเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกผักปลอดสารเคมี

กลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการ

- ส่งเสริมการดูแลสุขภาพพวคนวดผ่อนคลาย เยี่ยมเยียนให้กำลังใจ
- การใช้สมุนไพรในผู้สูงอายุ รวมกลุ่มสวดมนต์แผ่เมตตาผูกแขนให้ผู้ป่วยรวมถึงผู้เสียชีวิต

กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ

- การสู่วัฒน การนวดแผนไทย การออกกำลังกายแบบไทยๆ ยี่ดัดตน
ตำเมี่ยงข่า

